

שיח שרפי קודש

והנהר נתנבר בכל פעם יותר, ובא פתאום קאזאק אחד עם פיקע כידו, ורוכב על סוס וקרא אותו, וקבל אותו על הסוס, ויעבור עמו את הנהר, ובעבר השני הניחו, ואח"כ הביש בכל הצדדין והקאזאק אינגו, ואם לאו

הקאזק הזה ח"ו הי' נטבע בנהר; (ה) שמעתי בשם הה"ק הרר"ב ז"ע עה"פ נמשל כבהמות

נדמו אמר בזה"ל נמשל כבהמות או אויך נרויס, נאר, נדמו וויא אויף גימאחלטי בהמות, והבן;

(ו) עריש שמעתי כי טרם נתגלה הה"ק הר"ר שמחה בונם וצללה"ה

ספרשיסחאא הי' כותב אצל הקאנסימצע בעיר שעדליץ והי' לו אכסניא אצל הרב החסיד ר' קלמן ז"ל והי' מתנהג עצמו בהילוכו ובכנריו כאיש פשוט. פ"א בליל ש"ק כאשר ר' קלמן ז"ל בא מבית התפילה והרבי ר' ש"ב ז"ע ישב בחדרו ולא בא אל בית האכילה וכאשר נלאחה להמתין אשת ר"ק עד ביאו ותנש ותפתח את דלת חדרו ותרא והנה הרב הק' ר' ש"ב ז"ע מליבש בכנר משי לבן ומעוסף בטלית ותהי' ואת לפלא גדולה בעיני' וחספר לבעלה את הפלא אשר ראתה אבל בעלה נער בה אשר מהיום לא תכיס שם יותר;

(ז) פ"א בלילה בא הרבי ר' ש"ב ז"ע להאכסניא שלו ועמו איש אחד אשר נקרא שמו ויאמר הרבי רש"ב ז"ע לר' קלמן כי ברצוני לשחוק עם האישה הזה בקארטין וכאשר שחקו ערך שני שעות ויקם האישה חניל

(א) שמעתי שהגה"ק בעל ח"י הרי"ם ז"ע כגור אמר על רבו הק' הר"ר בונם ספרשיסחא בזה"ל ער איז גיווענען א פארגינגער אין חסידות שנתן להם חסידות בעין יפה והוא דבר גדול;

(ב) (כס' פרי צדיק דף כט) פ' וירא עה"פ אחת שאלתי מאת ר' אותה אבקש, ושמעתי בשם רבינו רבי ר' בונם וצוקלה"ה שאמר שהמכוון ששאל מאת ר' שזה יהי' המבוקש שלו, וזשנ' אותה אבקש. שבת' בבית ר' וגו' והעיקר הוא הרצון. עיי"ש שמאריך בזה;

(ג) החסיד המופלג ר' קאפיל מאפטא ז"ל לא נתקיים אצלו בניס ל"ע, ונתן לו הה"ק הר"ר אברהם משה ז"ע עצה בעת שחתי' וזנתו קרובה ללדת תיסע במקום שיהי' הר"ר בונם ז"ע שם ויהי' הה"ק הר"ר בתם ז"ע סנדק ובעת שבעל הכרחה יאמר וקרא שמו בישראל, יהי' ר' קאפיל נחבא אל הכלים, או יצא לחוץ ואז יהי' מוכרח הה"ק הרר"ב לקרא שמו בישראל, ועי"ז יתקיים הילד וכן הוה. והרר"ב ז"ע קרא שמו אפרים, הוא החסיד ר' אפרים ז"ל מאפטא ונשאר אחריו בניס ובנות השית' יאריך ימיהם עם כל יוצאי חלציהם;

(ד) והחסיד ר' אפרים הנ"ל הי' לו גם גדול בדרך הילוכו לארטר' הרמ"ם סקאצק וזותו יגן עלינו שבאמצע הדרך נעשה נהר גדול (געוויסער) שלא הי' יכול לעבור

שיח שרפי קודש

מוב הספר של אדם נאון גדול, והשיב לו ע"ש ספרים טובים מזה הספר ודרס הר"ב ז"ע על רגלו והבין הוא מחמת הזכרת המעשה שבכהמ"ח ספר נמצא כעת שם, והתחיל הוא לשבח את הס' ולפייסו ושינה את טעמו, ולימים ה" עור הפעם בפרשימחא, ואמר לו הרבי ר' ב"גם ז"ע כי טובה גדולה רמת אם משבחים אותו בזה העולם:

ט) שמעתי שהנהג' הר"ר וואלף מסמריקוב זצ"ל אח"י פמירת רבי הנהג' בעל חי' הרי"ט זצ"ל לא נסע להנהג' הר"ר הנ"ח מאלכסנדר זצ"ל, ופ"א פגע באיש חסיד והי' מבקשו לאמר לו איזה תורה מהנהג' הרבי מאלכסנדר זצ"ל ואמר לו אשר הרבי מאלכסנדר אמר מה שכונב (רש"י דל עה"ט וכיום פקדי וכו') (פ' תשא) עתה שמעתי מלכלותם יחד וחמיר תמיד כשאפקוד עליהם כו', הפי' הוא תמיד כשישראל יהי' חוטאים ח"ו, אם יבקשו ממני ויעשו תשובה אמתל להם, וכל פורעניות הבאה על ישראל יש בה קצת מפרעון העגל, הפי' מה העגל שהי' חטא גדול מאד ומלחתי להם, מכש"כ שאר חטאים בודאי אס'ת להם, אם יבקשו ממני מחילה ומליחה, ויהי כששוק ההג' הר"ר וואלף מסמריקוב זצ"ל התורה הזו חלש בשערו וצעק ואמר בזה"ל וואס האבען זיי ניוואלט האבען וואס זיי האבען מיך נישט געלאזט פאהרען להה"ק מאלכסנדר ז"ע (ועיין בפ' שפת אמת ליוה"כ תרפ"ג):

י) פ"א בא אחד מנכדי החי' הרי"ט זצ"ל לפני הרב הקדוש הרבי מאלכסנדר ז"ע ודיבר מאיזה ענין, ובתוך הדיבורים אמר וקני החי' הרי"ט ז"ע אמר והשיב לו הרבי מאלכסנדר ז"ע כה"ל דיא

הנ"ל והצה לילך לדרכו, אבל הר"ר ש"ב ז"ע ביקש אותו שישחוק עמו עוד שעה אחת, ואחר השעה אמר לו הר"ר ש"ב ז"ע כי מעתה יכול לילך לדרכו ואחר איזה תרשים נסע הר"ר ש"ב זצ"לה"ה לעיר פרשימחא ושם נקבצו אליו אנשים נכבדים וחסידים מכל ערי ישראל וגם מעיר שעדליץ נסעו אליו אנשים נכבדים, וכאשר נסעו לביהם ויקרו ברכת פרידת שלום מאת רבם הק' ז"ע צוה להם לפרוס בנינו את שלום האישי הנ"ל ושיאמרו לו אשר במח הוא לועג להחסידים ולרבם אשר זה לא כבר שחק עמו בקארטין לכן יאמרו לו הסימן כי אז בלילה הוסכם בלבו והוכן עצמו לילך לעבור עבירה ר"ל ולמען סנעו מזאת לקח אותו עמו לשחוק בקארטין ובעת קומו לילך הריגש הר"ר ש"ב ז"ע כי כעת ישיג למלאות עוד תאוה לבו עיכב אותו במכוון עוד שעה אחת, ואז כאשר הלך לא מצא את תאוותו, מזו המעשה נוכל ללמוד מוסר השכל מבלי להרהר אחי' הצדיקים ואפילו אם כי מעשיותם נראין זר בעינינו:

ח) סיפר ר' בנימין פרידמאן שהנאון הקדוש הר"א מסאכטשוב זצ"ל סיפר לו ששמע מפה כ"ק אדמו"ר הרח"ה מאלכסנדר ז"ע שהי' בפרשימחא בתחלת הנהגתו של הה"ק הרבי ר' ב"גם ז"ע מפרשימחא, אמר לו הרבי ר"ב ז"ע שבאים אצלו אנשים לחקן אנשים גדולים כאלה שבוש עצמו להביט בפניהם מפני גודל קדושתם שבעלמא דאתי אין להם עצה ולא יוכלו לחקן שמה ומזכרחים לבוא לאיש מהשעה"ה לחקן ולאחר זמן לעת אחרת הי' עוד הפעם בפרשימחא ושאל אותו ותה"ק הר"ב ז"ע על

שיח שרפי קודש

ט 17

(יב) נשלח לי מידוֹנִי שֶׁכֶּבֶר וְהַנֶּגֶד הַגָּדוֹל פֶּאֶר הַחֲכָמִים נִזְדַּח הַרְבֵּינִים כּו' כּו' כִּקְשָׁת מוֹהֵר צָבִי יִחְזָקֵאל שְׁלוֹמִיא מִיִּכְלֹזָאֵן הַאֲבֹרֶק פְּלוֹנֶסֶק וְכַתּוּב בּוֹעֵד הַרְבֵּינִים לַעֲרַת וּוְאִרְשָׁא יִצְחָק הַעֲתָקָה מִכִּי ר' חַיִּים אַהֲרֵן מוֹוִישֶׁעֲנָרֵאֵר סִיפֵר שֶׁהִי פִּיא כְּאַלְכֶסְנֵדֵר וְהִי בְּקוֹדֶשׁ פְּנִימָה (אַצֵּל הַהֶ"ק הַרְרַחֲזָה הַכְּתוּן הַגָּדוֹל זִיעֵ) בְּלֵיל שֶׁק אַחַר הַשְּׁלֵחַן וְשָׁמַע מִפִּי הַקְּדוֹשׁ שִׁסִּיפֵר בְּמַעֲמַד הַרְהִיצ ר' הִירֶשׁ מֵאַמְשָׁאוּוֹעֵר וּבְמַעֲמַד ר' הִירְצֵל מְבִיאֵלֶע, וְסִיפֵר בּוֹהֵל אוֹת בְּאוֹת, פִּיא נִסְעֵתִי עִם הַרְבֵּי ר' בּוֹנֵם בִּיחַד עִם ר' מֶשֶׁק לִיטְוֹמֶרְסְקֵר לְקִאֻוִּינִין עַל שֶׁק (אז הִי בְּקִאֻוִּינִין הַהֶ"ק הַרְדֵּי מִשְׁהִלִי זִיעֵ) וְהִי דֶרֶךְ קֶשֶׁה מְאִיד, וּבִאֲנֵי לְקִאֻוִּינִין בְּעֶשֶׂק כְּבוֹקֵר, אֲנִכִי הִלְכֵתִי אֶל הַרְהִיצ ר' יִחְזָקֵאל מְקִאֻוִּינִין עַר הָאֵשׁ מִיךְ זִיעֵר לִיעֵב גִּיהָאֵט עַר הָאֵשׁ מִיךְ נִקְאֻנֵט פּוֹן פְּרִישִׁסְחָא אִין פְּרִישִׁסְחָא הַיִּיט, עַר הָאֵשׁ נִיוֹוֵאֲהֵנֵט אִין פְּרִישִׁסְחָא עַר אִין נִיוֹוֵעֵזֶן ר' כְּעִרִישׁ דֵּיטְשִׁ'ס אִידֵעִם הָאֵשׁ הַרְהִיצ רִיחֵזֵן נִינְעֵבֶען לְעַקְעַךְ אִין בְּרֵאֲנִפִין אִין הָאֵשׁ מִיר נִיפּוֹכֵט אוֹיף דַּעַם קֶאֶפֶ, אִין הָאֵשׁ חִיר נִיזֹאנֵט אִיךְ וּוְעַל דִּיר זֹאנִין אֶהֱפִלְנָה פּוֹן דִּינֵן רִבִּין (הוּא הַרְדֵּי כּוֹנֵם זִיעֵ) וּוְעַן אִיךְ הָאֵב נִיוֹוֵאֲהֵנֵט אִין פְּרִישִׁסְחָא הַאֲבֵעֵן מִיר זִיךְ גִּי־הַלְמֵעֵן בִּיזֹאֲמֵעֵן, אֲמֵאֵהֵל בִּין אִיךְ צו אִיהֶם נִינְאֲנֵעֵן אֲמֵאֵהֵל אִין עַר צו מִיר נִיקוֹמֵעֵן, בִּין אִיךְ אִינִין מֵאֵל אִרִּינִין נִיקוֹמֵעֵן אִין דִּי אֲפִשִׁיךְ צו אִיהֶם הָאֵב אִיךְ נִיטְרֵאֲפֵעֵן לִינְעֵן אוֹיף צַעֵל בֵּאֲנֵק אֶ כְּלִי זִסֵר וּוְאֵם מֵעַן קֶלֶאֲפֵט אוֹיף דִּי פִינְנֵעֵר אִין אִרִּינִין נִיקוֹמֵעֵן אֶ עֲרִלִית מִיט אֶרִיצֵעֲפֵט הָאֵשׁ עַר נִיטְאֲכֵט דִּי מַעֲדִיצִין מִיט אִינִין הָאֲנֵד הָאֵשׁ עַר נִיטְאֲכֵט דִּי מַעֲדִיצִין, מִיט דִּי אֲנֵדֶרַע הָאֲנֵד הָאֵשׁ עַר

וּוִיטְס וְעֵר דִּינֵן זִיעֵר אִין נִיוֹוֵעֵזֶן, שֶׁהִי בְּשִׁמִּים כְּעַם עַל יִשְׂרָאֵל הִ"ו, אַרְבַּע מֵאוֹת שָׁנִים, וְהוּא הִי מִשְׁכּוֹ (אִיָּה, וִידוּע גֹּדֵל הוֹכוֹת שֶׁהִי הַחִי הַרִי"ם זִיעֵ מְלִמֵד תְּמִיד עַל יִשְׂרָאֵל): (יא) סִיכ ווִי"ל שִׁמְעֵתִי מִהַחֲסִיד ר' פֶּרֶץ מִפֵּה כִי הִי אִישׁ צָדִיק אַחַד (וְלֹא רָצָה לְגַלוֹת לִי שְׁמוֹ) וְהִי נִוֹסַע לַעֲמִים אֶל הַרְבֵּי ר' שְׁלוֹם וְצִלְהֵ"ה מְבַעֲלוֹ וְהָאִישׁ הַצָּדִיק הוּא אֲבוֹתוֹ לֹא הִי מִיּוֹחֲסִים וּמְפּוֹרְסִים רַק לְאֲנָשִׁים פְּשוּטִים, פִּיא כְּאִשֶׁר בֵּא הַצָּדִיק אֶל הַהֶ"ק הַרְדֵּשׁ מְבַעֲלוֹ זִיעֵ נִדְמָה לוֹ כְּאִלוֹ הַרְדֵּשׁ זִיעֵ יִשׁ לֹא הִתְנַשְׂאוֹת עֲלוּ כִי הַרְדֵּשׁ וְצִלְהֵ"ה הִי מְשַׁפְּחָה מִיּוֹחֲסֵת וְגִדּוּלִי הַתּוֹרָה, וְהִי לְהַצָּדִיק הוּא מִינָא עַל הַרְדֵּשׁ מְבַעֲלוֹ, וְהַהֶ"ק מְבַעֲלוֹ הַרְדֵּשׁ מְבַעֲלוֹ, וְהַרְדֵּשׁ מְבַעֲלוֹ אֶת הַצָּדִיק שִׁיאֲמֵר לוֹ לְפִי דַעְתוֹ מִי הוּא הַגָּדוֹל וְיֹתֵר אִם הַצָּדִיק אִשֶׁר גֹּדֵל מְשַׁפְּחָה גֹדּוֹלָה וּמִיּוֹחֲסָה, אוֹ הַגָּדוֹל מְשַׁפְּחָה אֲנָשִׁים הַטִּימִים כְּלִמֵי בְעֵלִי תּוֹרָה וִידוּם הַהִיצ וְלֹא עֲנָהוּ דְבַר, וְאֲמֵר לוֹ הַרְדֵּשׁ מְבַעֲלוֹ זִיעֵ הִנֵּה אֲמַר ווִי"ל כִי צָרִיךְ אֲדַם לִזְמֵר מִתִּי יִנְיֵעוּ מַעֲשֵׂי לַמַּעֲשֵׂה אֲבוֹתִי נִמְצָאוּ לְמִדִּין מִכָּאֵן כִי הָאִישׁ אִשֶׁר אֲבוֹתוֹ הִיוּ מִיּוֹחֲסִים בְּעֵלִי תּוֹרָה ווִי"ש הוּא הוֹלֵךְ תְּמִיד כְּלֵב נִשְׁבֵּר וְרוּחַ נִכְאָה כִי יוֹדַע בְּעַצְמוֹ אִשֶׁר עוֹד לֹא הִנְיֵעוּ מַעֲשֵׂי לַמַּעֲשֵׂה אֲבוֹתוֹ לֹא כֵן הָאִישׁ אִשֶׁר אֲבוֹתוֹ הִיוּ אֲנָשִׁים פְּשוּטִים הוּא הוֹלֵךְ תְּמִיד בְּהִתְנַשְׂאוֹת וּנְכֹחוֹת הַלֵּב כִי הוּא חוֹשֵׁב כְּדַעְתוֹ כִי מַעֲשֵׂי כְכֵר גֹּדֵל וְעִבְרוֹ הַרְבֵּה מְמַעֲשֵׂה אֲבוֹתוֹ, וְאִין הַכִּין הַצָּדִיק כִי הַהֶ"ק מְבַעֲלוֹ זִיעֵ יִרַד לַעֲמִקֵי מַחֲשׁוֹתָיו, וְאִין כְּדַעְתוֹ חִזוֹ לְהִתְנַשְׂאוֹת מִחֲמַת יְחוּם מְשַׁפְּחָה פְּרַבְּהָ זֶה מְבִיא לִידֵי עֲנִיוּת וְהַכֵּן :

שיח שרפי קודש

סכח מן בראשית ביו דעיני כל ישראל וואם דער רבי מלובלין האט גיהאט דעם סכוון. וכן כתב הה"ק הרבי מלובלין זי"ע שספרי הה"ק בעל אור פני משה מפשעווארסק זי"ע נשמת האלשיך הק' דיבר בו: והגני כותב לו מה שכתב אלי ש"ב הרה"ג ר' אברהם אמונא ז"ל מק"ק דוקלא ז"ל מכתבו. כעת אני כותב לו עוד דבר מהרה"ק הרבי ר' בונם מפרשיסחא זי"ע:

(יד) שמעתי מפי ידי"ג הנאון מו"ה דוד צבי זעהמאן שלימ"א ראבד"ק, כי פ"א ישב הרה"ק הר"ר שמחה בונם זי"ע על כסאו ופתאום האט אנגעהויבען די שמוהל צו קראכען, ואמר, אוי, מה רוצים ממני הרבנים מפולין וואס ווילען דיא פוילישע רבי'ס פון מיר האבען, ולא ארכו הימים נפל הרה"ק למשכב ונפטר ביום קרוב:

(פו) אנב אעתיק לו שני דברים מהרה"ק מקאצק זי"ע ויוכל לספח אותם לספרו. הרה"צ ר' יוסילי ממאמשוב זי"ע הי' תלמיד הה"ק מצאנו זצלה"ה בעל דברי חיים ותמיד כבואו אל עיר אתת (שכחתי שם העיר) אורות מסון הי' לו אכסניא אצל גניד אחד אחר כך לקח הגניד הגיל אברך אחד ת"ת לחתן עבור בתו והאברך הי' נוסע להה"ק מקאצק זצ"ל ובהודע הדבר להה"ק ר' יוסילי לא רצה עוד להתאכסן אצל הגניד הנז"ל כי הוא פלגאה על קאצק, האברך הגי' בשמעו כי רק על ידו הוא נסנע סלהתאכסן אצל חותנו, בא אליו ואמר לו הגה הצדיקים והזקקים על הרבי מקאצק והחסידים, יען כי המה מאתרים זמן חבלה, הלא תפלה הי' רק דרבנן וכבודו כייש אתי

גרי"ש

ער ניקלאפט ארץ דעם כלי זמר איז געוועזן בלבי עליו, ווי רי ערדית איז אוועק גינאנגען האב איך איהם גיזאנט ר' בונם עס איז א חילול השם, האט ער מיר גיענטפערט גייט איהר זענט א שוואנצייוואסער חסיד, איך בין אהיים גינאנגען איז גיוועזין בלבי עליו. בינאכט איז דער זיידע דער פני יהושע ניקומען צו מיר און האט מיר גינעבען אפאטש, און האט מיר גיזאנט קיך נישט נאעך בונם פרישיסחא ער פערשיינט אלע היכלות פון הימעל:

(ג) ר' חיים אהרן סיפר ששמע מפי הדודושי הרי"ם זי"ע אז. מעולם אן האב איך נישט ניקוקט אין קיין שום חסידיש ספר בעווייל זיי האבען גיסאכט אויף זייערע דורות נישט אויף ווייטער, חוץ דעם רבי פון לובלינ'ס ספר האב איך שטמפן מדייק גיוועזין, יעדעס ווארט איז א ספר עס איז בלויז הכנעה מיט שמחה ער איז אזוי גיוועזין, דאס ספר איז אזוי (א"ה, נראה מדבריו הק' זי"ע, שראה כל ספרי הצה"ק והבין מהם שעשאו ספריהם לדורותיהם ורק בספרי הה"ק הרבי מלובלין זי"ע הי' מדייק בכל תיבת, אבל אנחנו אינם מבינים להבחין בין ספרי הצה"ק זי"ע, אך זה כדרא כל איש נתפעל יותר מספרי הה"ק הרבי אשר נסע אליו, ושפך לפניו כל לבו, אבל כל ספרי סוסר וחסידות סועילים להכניע את היצה"ר שרואה נודל צדקתם וקדושתם, והבן) [ועיין בהקדמת ס' התניא להגה"ק מהרשנ"ז זי"ע, ובהקדמת ספר שפת אמת לארזומ"ר הגה"ק סגור זי"ע]. ושמע מר' בונם שמשך און דער חידושי הרי"ם זי"ע האט גיזאנט כעת סעודת ר"ח אז איך בין כבת צו זאגן דעם

שיח שרפי קודש

י 19

עוד נשלח לי מִשֵּׁב הרב הנ"ל.
 ביה מוֹשֵׁק אור א' תצוה תרפ"ח
 ווארשא.

לכבוד ש"ב וכו' מוה"ר יועץ קדיש
 שי ראקאץ.

שלחתי לכבודו קודם שבת איזה
 ענינים ואבקש לשלחם לי
 חזרה אחר ההעסקה:

(ז) ועתה בין המון מרדוטי העצומים
 הנני שולח לו עוד איזה
 דברים קצרים, בהיותי בקארלסבאד
 בחורף תרע"ה בעת המלחמה, שמעתי
 מחסיד ישיש אחד שאמר לי בשם
 הנה"ק הרבי ר' בונם ז"ע מפרשיסחא
 שאמר, אין נותנים על האדם יותר
 מכחו, והכל במדה שיוכל להכיל אך
 לפעמים נותנים עליו אויבער מאס,
 היינו מיט אטשופ פון אויבין על
 המדה עכל'ק, ואמרתי אז כונתו
 ערש"כ הבעש"ט הק' ז"ע (בגמ'
 מנחות דכ"ט ע"ב) שתוק כך עלה
 במחשבה לפני, דאכתי קשה זו תורה
 וזו שכרה, אכן יש עולם המחשבה,
 וזהו זוכין רק ע"י קידוש השם
 והקב"ה באהבה לר"ע ורצה להעלות
 אותו לעולם המחשבה לכך בא לרדי
 מסי"ג, וזה כך עלה, שהיה נתעלה
 לעולם המחשבה, ולפי"ז י"ל גם כאן
 ,אויבער מאס' שהיה בעליה יותר
 ע"י נסיונות, ואז יצרך לעבודה יותר
 קשה וגדולה והבן:

(ח) גם הגיד לי אז אותו חסיד בשם
 הנה"ק מהר"ם מקאצק ז"ע
 שאמר לא חעשון כן לה"א, כי אנו
 רואין במכסימי מלחמה כאם אחד
 מהצדדים יבצר א"ע בחווק במק"א
 או הולך הצד שכנגדו במקום אחר
 הפתוח, במקום שאין שם פאויציע
 חזקה, והולך קדימה, וצד השני נופל
 בפה

דברים והמלכין פני חבירו כו', ואמר
 לו הר"ר יוסלי ז"ע, אני עושה
 באמת תשובה ומתחרט ע"ז, ואמר
 לו האברך האם תשובה כזו ברנע
 א' הוי תשובה ואמר לו הר"ר יוסלי
 וצללה"ה, הן, הרי אחו"ל המקרש
 את האשה ע"ס שאני צדיק מקורשת
 שפא הרהר תשובה בלבן, הרי רדי
 רק הרהור תשובה, ושוב לא השיב
 לו האברך וכאשר בא האברך להרבי
 מקאצק ז"ע וסיפר לו את כל הויכות
 שהי' לו עם הר"ר יוסלי וצללה"ה,
 אמר לו הרבי מקאצק וצללה"ה, אם
 הי' אומר לי, הייתי משיב לו דלא
 דמי, דשם איירי במקרש את האשה
 והוי חתן, וחתן הוא א' מן השלשה
 שמוחלין להן עונותיהן כמנ"ש חו"ל
 (ירושלמי בכורים פ"ג הל"ג ומובא
 ברש"י ז"ל בראשית ל"ז) וא"כ אצלו
 די רק הרהור תשובה בעלמא אבל
 לאדם אחר אינו די הרהור תשובה
 בלבד וצריך לעשות תשובה כהלכתה
 (שמעתי מפי ידי"ג הגאון מו"ה דוד
 צבי ועהמאן שליט"א ראכד"ק):

(טו) שמעתי מפי הרב הנ"ל ששמע
 בשם הרה"ק מקאצק
 הנ"ל שאמר פעם נכון על מה דקי"ל
 דכלי חרס אינו מטמא מנבו אלא
 מתוכו, והוא דבאמת הכלי חרס אינו
 שוה מאומה ואין לו שום שוי' כי
 במה נחשב הוא חרש מחרשי הארמה
 הוא, ורק עיקר החשיבות אצלו שיש
 לו תוך ויכולין להכניס בו איזה דבר
 א"כ הוי עיקר החשיבות התוך של
 הכלי, ולכך הוא מטמא רק מתוכו.

(ע"כ נשלח לי מידו"ג ש"ב הנאבד"ק
 פלונסק שליט"א הנ"ל).

שיח שרפי קודש

20

הרר"ם מאפמא זי"ע, אמר מה חילוק ביני לבין הה"ק מאפמא, איך זאג אנוש הארץ, איז גוט, והוא אומר אז נוטע פלייצעס איז גוט) וכולם צריכין לעבודת המקום ביה, והבן: (כ) בשם הה"ק הרר"ם סקאצק זי"ע על מאמר הו"ל שאמרו יאוש הוא הפי' שיאמר ווי לי' לחסרון כים, ולכאורה נראה מזה שעוד אינו מייאש הדבר מחמת שזוכר עוד החסרון כים, אך הפי' ווי לי' שצריך להוציא מעות אחר מכיסו על חפץ זה, אבל מדבר הנאבד ממנו כבר מייאש א"ע ואינו זוכרו, ודפחיה ושימד"ג:

(כא) (בס' שמש"ו) וז"ל זקיני וצלה"ה טקאצק אמר דמש בא"א ע"ה וישלח ידו ויקח את המאכלת כי אבריו של אאע"ה הי' נמשכין בעצמן לדבר מצוה, וכענין שאמרו במדרש בחקתי ברהע"ה חשבתי דרכי ואשיבה רגלי אל עדותיך, אמר דוד רבש"ע בכל יום ויום הייתי מחשב ואומר למקום פלוני ולבית דירה פלונית אני הולך והי' רגלי מביאות אותי לכ"כ ולכ"ס, וכתב באשרי יושר הפי' אפי' בלי כונה ובלא מחשבה ודייק במלת רגלי, הכלים לבד ולא הי' שייך לשון שליחות יד בדבר מצוה באאע"ה, כי אבריו בעצמן הי' נמשכין. לזה אף בלי כוונה אך בעקרת יצחק באמת לא הי' מצוה לשחטו, לכן הוצרך להשלחת יד שהכריח את ידו. עבר"ק:

(כב) עו"ש כ"ק זקיני הה"ק האדמו"ר הגדול וצלה"ה סקאצק, הניד ההפריש שבין עצל, למתן, שלכאורה בני בקתא חדא נינתו והניד הוא וצלה"ה שמתן הוא העושה בישוב הדעת ע"כ אינו מסדר לעשות דבר ועצל הוא להיפך שמחעצל

בפה, כן במלחמת היצר, לפעמים עומדים בכל תוקף נגדו בענין אחד למשל בלימוד התורה, או בהפלה, ובראותו שלא יוכל לו להאדם בעמוד הוה, או לוקח לו היצה"ר כסתור טכסום אחר וחדש, למשל מסיתו בענין צדקה ונמ"ח ושם מפילו ומשיגו להאדם, ולכן צריך האדם לעמוד הכן על המשמר לרוץ לקראת אויבו בנפש בכל המקומות ודרכים שהיצר הרע מחדש נגדו, וא"כ לא תעשון כן דוקא, כי הוא מוכרת לחדש תוקפו ומבצר שלו באותו מקום ובאותו ענין שהיצר מסיתו, כי באם ישיגו שם במקום אחר ממילא יכול לו להאדם גם במקומות שהוא במבצר ובתוקף, כמו למשל אם מסיר אזנו משמוע תורה גם תפלתו תועבה, ואם הוא גם לוטר, וגם מתפלל, גם בעל צדקה ונ"ח, או מסיתו בלה"ר ומחלוקת וממילא הוא אובד מע"ט שלו כנודע מהתוה"ל, כדואג שהי' געצר לפני ה' וברש"י (שמואל א' כ"א ה') עוצר עצמו לפני אוהל מועד לעסוק בתורה, ועיין רש"י (שמואל א' ט"ו כ"ד), והיצה"ר לא הי' יכול לו בכח התורה שלו, ותפסו בטק"א היינו בלה"ר עכל"ק בהוספת האריכות משלי ועוד הארכתי בזה במק"א:

ש"ב יד"ג הדו"ש באה"ר צכי יחזקאל מיכלזאהן בועד הרבנים ווארשא. (יט) הה"ק הרר"ד טאמשינוב זי"ע אמר בשם הה"ק הרר"ם

סקאצק זי"ע, שאמר באנשי נינוה כתיב וקראו אל ד' בחזקה, בזה"ל דאם איז אפאהריש עבדות. (והבן וידוע שיש כמה מיני עבדות לפני הש"ית ב"ה). וכמו ששמעתי שאמר הה"ק הרר"ב מפרשיכחא וכותו יגן עזיגו על התנגדות עליו מהה"ק

שיח שרפי קודש

מקאצק הגיד שלבן הסתכל במעלה
אליעזר ולעומתו הסתכל במרות עצמו
והרגיש את שפלות וחושך של עצמו
מן האור של אליעזר עב"ד:

(כז) ער"ש במס' שבת אמרו ד"ר
ייגפש כיון ששבת זו

אברה נפש ופירש כ"ק זקני וצללה"ה
מקאצק שכיון ששבת ומרגיש מהות
השבת או הוא בעיניו כאברה לעומת
גודל בהרת שבת ואין צריך להתמרמר
עוד יותר וממילא נסתלק כל העירובין

למעלה מן הכרד ומן רגנא דילי אך
זה הוא לעומת פרישתו מחומרות
כל ימי השבוע או כשהגיע שבת
מרגיש כנ"ל, כי בלא"ה הוא שומע

שאינו מרגיש וזה שאנו אומרים
בזמירות רבו יתיר יימא דעילא מן
דרני' ויסב בת זוני' דהת פרישא:

(כח) ער"ש בשם כ"ק האדמו"ר
מקאצק וצללה"ה

שתכלית מדת האמת הי' לכה"ג
באותו הרגע שעמד לפני ולפנים:

(כט) שמעתי בשם הה"ק הרמ"ם
ז"ע מקאצק אצל חטא

העגל כתיב (נפ' כי תשא) ויפן
וירד משה מן ההר, אמר בולה"ק ער
האט זיך נימאכט א פנים (א"ה וע'
במד"ר שם) והדרברים עמוקים מאד:

(ל) עוד שמעתי בשמו הק' מקאצק
ז"ע, שתקשה מגילה (דף

ל"א) דכל סקום שמצינו גזולתו של
הקב"ה שם אתה מוצא ענותנות,

והא כתיב ד' סלך נאות לכש ואיך
נמצא ענינות בזה הפסוק, והשיב

דכתיב נאות, לבש' אבל פנימיות
הוא ענינות ותבן:

ב"ה

והנה כאשר ראיתי מודעתו על
ה, דגלגל חוברת פי ייח מג"א
שיכתבו חומר לרופים בספרו, שיח

שמתעצל להתיישב בדעתו ועושה
כלי התיישבות הדעת:

(כג) ער"ש וכמו שהמשיל משל כ"ק
זקני האדמו"ר הגדול

וצללה"ה מקאצק, של אבן טוב לפי
מסת גדלו וחשיבתו ובהירותו כן

מסת גודל מסכה האנני שבסביבו
(עיי"ש לענין נשמות דהמסע"ה ומשיח

שהוא פנימיות ישראל) שלפי גודל
מעלות הנשמה כן גודל הקליפה

שמלפניה:

(כד) פ"א בא לפני הה"ק הרמ"ם
מקאצק ז"ע חסיד אחד

מחסידו חכ"ד ושאלו הה"ק איזה
כוונות מכוון בק"ש ובשמיע', ואמר

לו, וצעק הה"ק מקאצק בקול גדול
בהל' און ווי איז דער פיפיק, כמו

כן שמעתי שהי' חולקין א' מחסידו
קאצק עם אחד משאר חסידים

אורות רבם הק' והשיב לו החסיד
דקאצק, הרבי שלכם (אומר) ואנט

תורה אין הימעל אריין והרבי שלנו
מקאצק ואנט תורה אין פיפיק

אריין והבן:

(כה) ער"ש במ' שמי"ש עפי" מה שהגיד
כ"ק זקני אדמו"ר הגדול

וצללה"ה מקאצק במה שאמרו יועצי
המן יעשו עץ וגו' ובוא עם המלך

שמת כי כבוד מלכותו הוא להראות
שפחת השמחה שהוא מלך אינו

חסר לו עוד טאומה, והאיש שעריין
נעצב הוא פונם בכבוד המלך,

וכאשר הפן הי' נעצב על אשר
מרדכי לא יכרע ולא ישתחוה לו,

הי' זה פנם בכבוד המלך ע"כ יעשו
עץ וגו' ובוא עם המלך אל המשתה

שמת, ודפח"ה:

(כו) ער"ש במדרש וירץ לבן מ' אד
העין מעייני לי', עומד

על הנמלים על העין מעיין גרמי'
כ"ק זקני האדמו"ר הגדול וצללה"ה

שיח שרפי קודש

שרפי קודש לכן אמרתי הנה גם אני ארשום איזה דברים לע"ע:

(לא) ראשית מה שמביא בסוף ס' ששיק חלק ב' בשם הרה"ק הררח"ה מאלכסנדר זצ"ל שר"ת של גוף גוף וז"ל פרעטן גוף וז"ל פ'אפען גוף וז"ל פ'וען, הנני בזה לכתוב לו כי אני שמעתי ההמשך מזה היינו ששואלין להגוף (בר"ת) גוף וזעמט פיינערען גוף וזעמט פזילען אבל גוף וז"ל פ'ארט והבן ורמ"ח:

(לב) הנה ארשום נא כזה דבר מה מזקני הרה"ה המופלג הנדיב המפורסם לשבח ולתהלה כ' מוהר"ד משה חיים ראטענבערג זצ"ל מחענטשין [אחי הרה"ק בעל חידושי הרי"ם וצלה"ה] חותן זקני הרה"ג ר' יודל קאמינער זצ"ל חותנו של רבינו הקדוש בעל שפת אמת זצ"ל. כי פ"א בא אל הרה"ק הרבי מקאצק ז"ע יתרו עני אחד שהי' צריך להשיא בתו, ונתן לו הרבי ז"ל פתקא אל הרמ"ח הנ"ל שיתמכהו כיד ד' הטובה עליו:

העני כיהת רגליו מעיר לעיר עד באו לחענטשין מקום מגורו של הרמ"ח, וסר לבית הרמ"ח וקיבצו בספ"י ולאחר הנפשו מעט ממלטול הדרך הראה לו את הפתקא של הקאצקער ז"ל בחשבו כי היקף יתן לו כל הוצאות החתונה כי הל"א ע"כ פתקא מהרבי מקאצק לו:

אבל הרמ"ח הנ"ל לאחר שקרא את הפתקא הוציא מצלחתו דבר מה כמו רו"כ אחד ונתן לו: העני גשתומם כי הוצאת הדרך עלו יותר ויותר ממה שנתן לו, וגם

מלטול הדרך, מה גם על עיקר בואו לכאן אין לו אפי' פ"א, אבל לא הועילו לו שום מענות הרמ"ח לא נתן לו יותר, ובאין ברירה, כיהת את רגליו ללכת מזה ויהי אך יצא יצא העני מביתו הכין הרמ"ח את כל, קנה בנדים יקרים וכדומה, וגם כסף רב שם בצלחתו וכל ההצטרכות כיד המלך והטעין הכל על עגלות וגמע בדרך הליכת העני וישיגו הולך באם הדרך, ונתן לו את כל גם כסף לרוב ועודף:

העני בראותו זאת שאל להרמ"ח ז"ל א"כ שבין כך ובין כך נתתם די כחיות, למה נרמסתם לי עני' בחנם:

אזי ענה הרמ"ח ז"ל כמתק לשונו: הנה אומר לכם חביבי, הנה כאשר שהי' לכם פתקא [מהרבי מקאצק] מהשרף הגדול מקאצק אל הנדיב הרי' משה חיים ושכחתם כי יש אלקים בישראל, ולכן רציתי להראות לכם כי תמכתו כד' ועתה סעו לביתכם בשלום:

הנה רשמתי הדברים ואבקש להדפיסם בהם' שש"ק.

יהודה ליב בלאכעראוויטש
טמאטאשוב

מההיק בעל החי' הרי"ם
וצלה"ה מגור.

(ג) בשם תה"ק בעל חי' הרי"ם וצלה"ה רמז לקריאת שם הילד אפי"ו הנולד קודם שבת לקרות שמו בישראל דוקא בשבת קודש, מפ' בשלה וישבתו העם ביום השביעי

הערה: א"כ עלי' איני נוכח אם שמעתי זאת כפי' מאלכסנדר ז"ע אך מזהל פתק' מאלכסנדר היינו התחלנו מה ע"כ מתי' כמסרו הא' כמיום נמי ודלי' מאלכסנדר ז"ל.

נמי עייש שמאריך בזה, להבין שהקורת רוח של שבת ישכיה ממנו כל עצב:

(לח) עויש אמת הוא דבר שאינו משתנה, כמו שאמר ארמו"ר הרי"ם וצלה"ה וראי' מנהר הפוסק אחת לשבעים שנה נקרא מים מכובזין, ומובן שאמת היא להיפך מכובז שאינו פוסק:

(לפ) שמעתי אשר הה"ק בעל החי' הרי"ם וצלה"ה אמר

עה"פ (בראשית) אצל קין למה חרה לך ולמה נפלו פניך, לכאורה קשה מה שאל אותו השי"ת, וכי החטא קטן הוא להרוג איש את אחיו ושלא יפלו פניו ע"ז החטא, אך הפי' הוא שהשי"ת לימד אותו לעשות תשובה לחשוב מקודם מהיכן בא לו העצבות ונפילת הפנים אם מחמת חרטה נמורה או מתם עצבות, כי בסתם עצבות שאדם עצב על חטאיו פתאום בלי חשבון הנפש אין זה תשובה:

(ט) בעירובין (ד"ג ע"ב) כל הישן בקילעא כו', איך יוסף אפי' באשתו נדה, רבא אמר תבא עליו ברכה, ולא היא עד האידינא מאן נטרי', וצריך להבין הטעם דמי' עד האידינא מאן נטרי', (אדרבה כיון דליכא מאן דלינטרי' אע"פ שהתירו יחוד כדאמר בעלמא משום סוגה בשושנים מכ"ס למה לא תבא עליו ברכה דעושה עציוה"פ רשומים).

ואמר על זה כ"ק ארמו"ר הרי"ם וצלה"ה מנור דהכוונה עד האידינא מאן נטרי', בודאי עד עתה התורה שאמרתו שכתבה סוגה בשושנים (וכדרך שכתבו הצה"ק ז"ע, דל"ת היא כחומה לעבור על איסורו) וזה שישן שם סמעט שמירת התורה, ויש לחוש יותר כשהלה ישן שם שיבואו לאיסור כי ע"י שמירתו מנרע שמירת

חשביעי, ויקראו בית ישראל את שמו סן, לאחר ששבתו קרא השם: (לד) (בס' שמי"ט) אין ארור מדבק בכרוך, והגיד כבוד

קדושת ארמו"ר הרי"ם וצלה"ה מנור, וכ"ז שאדם הוא בכלל ארור אשר לא יקום את דברי התורה הזאת לעשות אותם, אי אפשר שידבק בשבת שהוא ברוך, ונצרך לזה הבנה דרכה בהתעוררת הכוח מהלב ובשיבוש הרעת, וכולי האי ואולי יזכה שיעשו הכוח והלב כלים לקבל ההארה אלקות:

(לה) ערש שמעתי בשם ארמו"ר וצלה"ה מנור, הגה

אור שנברא ביום הראשון הוא חסד אפי' לאיש שאינו כראי וע"כ ננוז מפני הרשעים, שאלמלא כן הי' גם הרשעים מקבלים ומסתפקים ממנו לשינופת אהבה חיצונית, אך ברנל שיש עלי' לכל ישראל יהי' מי שיהי' שהכתוב עשאוהו כולם חברים ברנל ומומתא ע"ה מהורה ברנל אין לחוש, וע"כ כל המשמורות שוין בחילוק דחם הפנים, שלחם הפנים הוא השמעת העושר בישראל והי' צריך להיות בצמצום שיהי' שייך דוקא למשמורה של שבת זו, ולא לזולתם כדי שיהי' ענין מונבל שלא יחפשט למקום שאינו ראוי ויהי' ח"ו עושר שמור לבעליו לדעתו, אבל ביו"ט שיש עלי' לכל ישראל אפילו עם הארץ כנ"ל שוב אין לחוש:

(לו) ערש כ"ק אבי ארמו"ר וצלה"ה בשם רבו הקדוש הרי"ם וצלה"ה מנור בפרוש עולם הבא סעוה"ז היינו סתמט שמתרחקין סעוה"ז עכ"ד:

(לז) ערש בשם ארמו"ר הרי"ם וצלה"ה מנור שבשבת צריך שיהי' כל מלאכתו עשוי' היינו אפי' ברוחניות כענין מלאכת שמים

שיח שרפי קודש

וואס זאל איך אבער טוען נפלא
אהבתך לי מאהבת נשים :

(מג) שמעתי אשר פ"א הלך החי'
הרי"ם וצלה"ה הלקנות

אתרונו לעצמו והי' שם אשכנזי א'
(דייטש) מן החפשיים ומחללי שבתות

וקנה אתרונו בעד כסום גדול, ואמר
אחד לבעל חי' הרי"ם זי"ע, מה

יאמרו בשמים ע"ו, והשיבו שבשמים
אוסרים הפסוק הזה ולרשע אמר א'

מה לך לספר חקי (תהלים ג') [א"ה,
ובזה הבנתי מה שכתבו הספה"ק

שתיבת, אתרנ' ר"ת אל ת'בוני
ר'נל ג'אוה, ואולי כוונת הה"ק זי"ע

חי' ג"כ על סוף הפסוק, ויד רשעים
אל תינדון! והבן :

(מד) עוד שמעתי בשמו הק' זי"ע
שפ"א נתאחד להדליק נר

חנוכה ואמר, שאמרו חז"ל אין
מתמיצין את המצות אך אמרו חז"ל

מי שאמר לשמן וידליק יאמר לתומך
וידליק, והבן :

(מה) פ"א אמר על שגן של ג"ח
ששמן מרומז על החכמה,

ודי לחכימא ברמיזא :
(מו) פ"א חי' לבעל החי' הרי"ם

וצלה"ה כמה מעודות
כרית מילה בימי החורף סימנים

הקצרים, ואח"כ אכל בכיתו כנהנו
תמיד, ואמר שבמעורת מצוה אינו

נקרא אכילה נסה, [אבל גדול אחד
הקשה ע"ז מהא דאסרו חז"ל לאכול

בערבי פסחים דילמא אתי למיכל
למצה אכילה נסה והבן] :

(סז) שמעתי בשם הרב הקדוש הרבי
מלובלין זי"ע, אשר

כחלק יור"ד מתחיל הלכות שחיטות
ומסיים בהל' אבלות, ואמר שבאם

אחד מתחיל לדבר ננות ולהתגרה
בהשוני"ם יתוש חי' על המון שלא

יסיים אבלות ר"ל, ושמעתי בשם
החי' הרי"ם זי"ע שלא יתגרה בהשו"ב

שמירת התורה דכשיש אדם שומר
מסתלקת שמירת התורה (והוא ע"ד

ששמעתי כשראה הה"ק בעל החי'
הרי"ם וצלה"ה לאחר שנטל בתוך

הסעודה מידי המיכל בכף, מה שדרך
החסידים ליקח באצבעותיהם, אמר

ע"ז שהוא כמבוזה לנטילת ידים,
וה"ג כמבוזה לשמירת התורה והבן) :

ואנב אכתוב מה שגורפס בס' אוהל
אברהם להה"ק הר"ר אבוש

מפפ"ס זי"ע אות מ"ז נוהל. עוד
שמעתי מהרב הקדוש הר"ר העניך

וצלה"ה מאלכסנדר אשר פעם אחת
התערבו בו אנשים בכמה דינרי זהב

בנידון אם דרכו לאכול דבר שמיבולו
במשקה ע"י נטילה או לא ואחר

שנתקבל זקיני לרב (הוא הה"ק
הר"א מפפ"ס זי"ע) הנישו אליו

האוכל לראות מה יעשה בה, וראו
כי לא נטר ידיו, והשני אמר אולי

סקרה הוא, ושאלוהו מי הוא הזוכה
בדינרי זהב, והרגיש כי שאלתם ע"ד

האוכל שהנישו, והשיבם כי בפולין
נשל ריו, ומני החלו כת החסידים

בעת בואו לאכול, חטפו החסידים
את האוכל, כי הם אינם נוטלים לדבר

שטבולו במשקה, ומאז איננו נוטל
ידיו ג"כ ע"כ :

(מב) ואנב אכתוב מה שסיפר הה"ק
הרי"צ מפאריסאב וצלה"ה

איך שבא פ"א המניד הק' הר"ר
אברהם מפרשיסחא וצלה"ה להמניד

הק' מקאזיניץ זי"ע וצוה המניד
הק' מקאזיניץ וצלה"ה לזו' הרבנית

הצדקת שתלך למק"א לישן כדי
שיהי' מקום ללון ואכסניא עבור הרב

הקדוש המניד מפרשיסחא זי"ע,
ואמר המניד מפרשיסחא להמניד

מקאזיניץ זי"ע הלא כתיב נשי עמי
פגרושן מבית תענוגי, והשיב לו

המניד הק' מקאזיניץ זי"ע כזהל"ק

שיח שרפי קודש

שלחם, וכאשר נתודע הרעש הזה להרב, או לא ראה עוד השמש את החזיון הנפלא הזה, ושאל להרב מה היום מיומים, והשיב הרב כיון שנתודע מהרעש שנעשה בהעיר. או ראה ויוכח שהצדיקים הנ"ל אינם באים רק אליו ביחוד, לכן בקש להם כיון שראיתי שאין אתם באים רק אלי ולא לאחרים, א"כ גם אני רוצה ביאתכם, עכרה"ק. (קבלתי כ"ז מכבוד מחו"ד ידירי הרב הגביר המופלג בתורה ובחסידות שהו"ח חר"י ישעי' קלמן האלבערשטאדט שליט"א מפה ווארשא):

מ"ש"ב ה"ר שלמה נבריאלי
ראזינטאל ז"י סווארשא.

ואנכי אעתיק המכתבים של הה"ק הרי"ם סנאססינין, והה"ק הר"א סנרידיץ, והנה"ק הרי"י מקוטנא זי"ע שכתבו אודות השו"ב מקלאדאווי אשר שלח לי ש"ב הרה"ג הגדול נור הרבנים כו' כקש"ט מוה"ר צבי יחזקאל מיכלזאהן שליט"א האבד"ק פלונסק זכעת בוועד הרבנים לערת ווארשא להעתיקם.

בעוה"י כ"ב חסון תרל"ד

תזכו לעבוד את ה' בבית אשר עתיד הקב"ה בעצמו לבנות תחת השמים ה"ה הרוזנים הרבנים הנגידים אלופי מנהלי העדה הקדושה ולכל יחיד מנולה דק"ק קלאדאווי:

(מט) הן נודע לי שיש בקהלכם הקדושה דעות לדחות השו"ב אשר שימש הרבה שנים ואין לכם להראות בו מום ורק את הישן מפני חדש תוציאו מחמת שיוהר פעים במסירות, עצתי שתתרחקו מדיעה זו, חלילה לכם אחי ממעשה כזאת ומסכנה

(גישת משעמיע) כי השו"ב יש לו חלק בירו, והבן (ומובן אם יש לו איזה ריעותות על השו"ב יוכל להזמינו דר"ת, ולא לדון לפי דעתו):

הספר רוממות הצדיקים עוד לא נדפס רק שלי הזכות ה' שייך ונאבד קודם המלחמה לכן להדפיס גם זה הסיפור בתוך ד"ק של הרי"ם זי"ע מגור.

מח סיפר הרב הנה"ק הרבי מגור הנ"ל זי"ע, שבימי רבינו הקדוש הרבי ר' אלימלך זצוק"ל זי"ע מליזענסק, היה רב אחד צדיק נסתר אב"ד בעיר קטנה אחת, וראה השמש שבכל יום ויום באים אל הרב שני אנשים זקנים מהוררים בהידור פנים מאוד, ואח"כ לאחר שהולכים ממנו בא יבוא עוד איש אחד ושואל על שני אנשים הזקנים הנ"ל אם היו עתה פה אצל הרב ולהיכן הלכו משם, וכאשר ראה השמש הדבר הנפלא הזה בכל יום ויום תמה מאוד והרהיב עוז בנפשו לשאול להרב אודות החזיון הזה. והרב שהיה צדיק תמים מאוד חשב שכמו שבאים אליו כמו כן באים לכל האנשים, לכן גם הוא השיב להשמש בתמהון למה לא ידעת הלא השני הזקנים הם אליהו ואלישע. והאיש האחרון הבא לישראל עליהם הוא נחמי משרת אלישע, וזה עונשו שרודף תמיד אחריהם ואינו יכול להשיגם לראותם, כי רצונו לדרוש מהם טובה ותיקון אבל עדיין אינו ראוי לזה, והשמש כשמעו הדברים האלה רעה אחזתי מגדולת קדושת הרב, ומחמת ההתפעלות לא היה ביכולתו להתאפק וסיפר אלה הדברים לאנשי העיר, ונעשה רעש והתרנשות בהעיר, כי לא ירעו עד מיכן את נודל קדושת הרב

שיח שרפי קודש

ג) שמעתי שהנה"ק בעל החי הרי"ם ז"ע הי' פ"א בד"ט"ש- לאנד ונכנס לביהכ"מ אחת ושמע פרעדינער אחד אמר על פירשי ז"ל פ' תרומה מטבע של אש הראה לו והקשה למה לא הראה לו מטבע של מחת, ואמר שעיקר יהי' נתינת המטבע, של אש' בהתלהבות, וסיפר זאת לפני רבו הקדוש מקאצק ז"ע ושאלו תורת אמת כזו, מהיכן בא זה לפיו של הפרעדינער, והשיבו הרבי מקאצק ז"ע מחמת שבמקומם מהררין ומחשבין מאוד מצות הכנסת אורחים, משום זה נפל תורה זו לפיו של הפרעדינער, והבן :

גא) החסיד המופלג בתו"ר כו' מוה"ר יואל מווארקי ז"ל אמר בשם הג' הקדוש בעל החי הרי"ם זצלה"ה עה"פ ופניתי אליכם (בחקתי) שיש לכל עובר השי"ת פנאי על כל דבר ודבר, ע"כ :

גב) שמעתי בעצמי מחסיד ישיש ז"ל, אשר הנה"ק בעל החי הרי"ם זצלה"ה סגור סיפר אשר הי' צדיק אחד בימי גלות שפאניע, והי' נקרא בשם שמואל הנביא ז"ל, שאמר שבני ישראל ילכו לקראת משיח צדקנו עם בקבוק י"ש (מיט א פלעשייל בראנפען) להראות לו שעם זה היינו מתחוקים בגלות (האבען מיר יוד דער האלטען אין גלות), ומסיים שהוא אומר שבני ישראל ילכו לקראת משיח צדקנו עם רבי קטן (א קליין רבי'לי) להראותו שעם זה היינו מתחוקים וקיום לנו בגלות המר הזה, עכרה"ק :

גג) בשם הה"ק הרי"ם ז"ע הנה הלאו של לא תכסא נדי בחלב אמו הוא כנגד תג השבועות כי כל יום משנה הוא כנגד לאו אחר משמ"ה לאוין (עיין בששיק ח"א) ואמר שע"ז טרמו התנה"ק חי"ק

וסכנה יש בכזאת מכמה אופנים חוסר ורחמו עליכם ועל הגלויים עליכם ולרבר זר כזה לדתות איש ממקומו נאמר כי יעמוד לימין אביון להושיע משופטי נפשו, לכן עושו וחושו למען שתתגברו על היצר הצר ותגו לו קאנטראקט חדש, ותחברכו בפרנסה בעושר ובאושר, ידידכם אשר מבקש תרבה גם להסמכת הנאב"ד נ"י דקהלתכם :

חק' אלי' במורה"ש זצ"ל חופ"ק נירדץ

הנה נשמע בארצינו שמועה לא טובה מעיר קלאראווע מאנשי העיר שפרצו נרדן של ישראל למרות עיני כבוד רבן ה"ה הרב הגדול תמים במעשיו נר"י, מה שאומר הם מתירין ומכל זאת עושים מסירות על תקנות הקהלה שנהגו זה כמה, וגורמים חילול וכו' שאין תקנה לאיסורו בחיים גם נמצאו אנשים שמחזיקים ידי העוברי עבירה, וכעגוש המה שוים כעוברי עבירה לזאת אבא בתתנונים אל כבוד אחב"י כמצוה עלינו לאהוב עם בני ישראל ולהוכיחם באהבה שישבו ממעלליהם אשר לא טובים, והשומע לתוכחה גורם לברכת טוב כמ"ש ועליתם תבא ברכת טוב :

דברי אוהבכם חק' יחיאל מאיר בתמנוח מו"ה יעקב צבי זצ"ל. (מקום התחתם)

דברי הרב הגדול הצדיק האמתי מוה"ר יחיאל מאיר שי' מנאסטאנין א"צ חיווק, ונם אנכי כאתי בבקשה להרחיק מהמחלוקת והמסירות והשומע ד'ברינו יבוא עליו ברכת טוב י"א למב"י תרל"ו פ"ק :

נאום ישראל יהושע חוב"ק קומנא.

שיח שרפי קודש

להם רועה נאמן ופי' בזה אדרבא שאמר להם אחר כל הנסיונות שעמדו בזה, עוד מעט ופקלוני' הי' אצלי דבר קטן שיפקלוני ודפחח' :

(ג) אמר אדמו"ר וצלחה הנ"ל על הפסוק, מה ובקש את אחי אנכי מבקש' (בראשית) דהמלאך שא"ל ליוסף מה בקשתך על זה העולם ואמר לו, את אחי' אתי'ן ונמי'ן רבוין אני עם אחי, אנכי מבקש' מבקשים את, אנכי'ד אלקי' :

(גה) גם אמר אא"ז אדמו"ר וצלחה הנ"ל דהנה איתא בספרי המקובלים שאם אדם רוצה להשיג יראת שמים יצא כעלות השחר וישניח על השמים ועל הכוכבים ורמוז על הפסוק (בתהלים ח') כי אראה שמיך וכו' ירח וכוכבים אשר כוננת מה אנוש כי תזכרנו ואמר זה הפי' בפרקי אבות, ויהי מורא שמים עליכם" שיוכל אדר ליראות ויראה שאם אדם אחר ישניח עלי שמים יראת שמים וזה, ויהי מורא שמים" המורא שמשגינים ע"י השמים כנ"ל ישיג על ירך כשישניח עליך ודל"ב :

הארי' הק' אמר שסגולה ליראת שמים להסתכל תמיד לשמים כמ"ש כי אראה שמיך מעשי אצבעותיך וכו' מה אנוש כי תזכרנו, אמר ע"ז ההיק תה"ר עמנואל זי"ע מפשע'דברו כתיב שהשמים הי' סרופפין בשעת בריאה ונקשרו ע"י גערת הקב"ה עי"י פירש"ש כאדם הבאיים על חבירו, וזה פי' הסתכלות לשמים כי השמים השיגו יראה ע"י גערת הקב"ה וע"י הסתכלות שלו לשמים ישיג יראה הלזו וזהו יראת שמים, שישג יראה בעצמו כמו השמים השיגו יראה על ידי גשע, והבן :

היךפ וחד לאו לא תבשל, הפסוק ראשיה ביכודי ארסתך כו', הוא שבושת :

(נד) עוד בשמו הק' זי"ע שפי"א בא לביהמ"ד וראה או שיושבים במל בלי לימוד, אמר להם ע"ד צחות מה שלא נכתב בשו"ע הלי' תשובה, רק בהרמב"ם ז"ל, סחמת שהרמב"ם ז"ל עשה על כל ההלכות אף על הדינים שאינם יהנין ביה"ז אבל בשו"ע נכתב רק על הדינים והלכות שגוהנים בזמן הזה, ובזמן תזה אינם עושים תשובה :

(נה) עוד שמעתי שפי"א אמר הנה"ק החי' הרי"ם זי"ע לחתנו החסיד המופלג וכו' ה"ד זינווי"ל ז"ל היכן היא האחדות מפרשיסחא, ומקאצק, (ווי איז אחו' ניקומען דאס אחדות) ותתנו לא השיב לו כלום כדי לשמוע מפיו הק' דבר ע"ז, ואמר הנה"ק זי"ע אולי נמצא עוד בחסידיו ווארקי, והשיבו חתנו ה"ד זינווי"ל ז"ל הנ"ל, הוא הי' מי' (ווארקי) האיך יוכל להיות באג"ש האחדות באסיפה יחד תמיד כשאנחנו רוצים לשתות מעט י"ש, אחד לומר בזה"ק, ואחד במדרש, ואחד בשאר לימודים ואינם מוכנים בכל עת לשתות ולאכול ביחד, לא כן חסידיו ווארקע אף שיש בהם לומדים וחסידים תמיד מוכנים המה לאסיפות יחד לשתות ולאכול, והשיבו ההיק עוד איני יודע איזה מהן מוכנה וטוב יותר :

(נו) שמעתי מחסיד א' שגי'ר ששמע מהרה"ק ר' יעקב דוד זי"ע מאמשינוב שאמר על שלחנו המהור בשם אא"ז אדמו"ר רבינו עמנואל מפשע'דברו זי"ע עה"פ, עוד מעט ופקלוני' דבאמת קשה שמשא רבינו רעי' מהימנא יקטרנ, ח"ו על ישראל עם קדוש אשר הי'

שיח שרפי קודש

ז"ע פי' הפסוק (משלי) עז והדר לבושה מי שהתורה הק' הנקרא עז והדר לבוש אצלו, האיש הזה תשחק ליום אחרון היום האחרון הוא שחוק לו והבן:

סב) עוד סיפר לי בשם זקינו וצלה"ה בפ' המן הגני

מסטיר לכם לחם מן השמים למען אנחנו הילך בתורתו אם לא, אמר הפי' הנסיון הי' שאם ילכו בתורה נראה בטעם המן כי אמרו חז"ל באבות כך דרכו של תורה פת במלח תאכל ופי' במשורה תשתה ובתורה אתה עמל אשריך וטוב לך, אשריך בעוה"ז וטוב לך לעוה"ב,

וקשה מה טוב לך בעוה"ז אך צריך כא"א להרגיל א"ע בפת ומלח אף שיכול לאכול מעדנים כדי שלא יבטלו מתורה בשום זמן כי הרגל נעשה טבע בין שהי' עשיר ועני די לו בפת ומלח לכן זה הנסיון הי' במן אם ילכו בתורה לא הי' חושקים למעים מעדנים רק בפת ומלח אף שהי' כל הטעמים במן כי כוונתם הי' ללמוד תורה, אך מי שהי' חושק לכל הטעמים שהי' במן היינו בשר ודנים וכל מטעמים במח אין כוונתו לילך בדרך התורה והבן:

סג) עוד סיפר לי בשם הרב הקדוש הרמ"ם סקאצק ז"ע על

מאמר חז"ל אם פנע כך מנוול זה משכחו לביהמ"ד מהו תיבת, זה"ו ואמר אשר גם בביהמ"ד נמצא מנוול אך אין זה בעצמו כמו שהי' בחוץ לביהמ"ד, זהו אם פנע כך מנוול זה"ו משכחו לביהמ"ד ולא יהי' זה בעצמו אלא נהפך לזחר, אבל צריך כא"א לידע שגמטא גם בביהמ"ד, להשמר מפניו ופתיחבולותיו והבן:

סד) עוד סיפר לי בשם זקינו הר"ד עמנואל וצלה"ה מפשעך בורז

על הנג' שבת (רכ"ב) אמור לרצות

משוח

נמ) כשהי' כ"ק אא"ז ארמו"ר וצלה"ה חולה בווארשא

הי' אצלו החידושי הרי"ם ז"ע והרבי הרמ"ם מווארקא ז"ע לבקרו אמר עוד קודם בואם אל ביתו נאווה קודש שיכינו שני כסאות עבורם, וכשבאו אל ביתו אמר להם בלי"א אוזני צוויי לייבין וזאלין נישט קאנען אויס בעמין אזא קליין פליגלי, וחסיד א' סיפר לי שהי' באותו מעמד שממש הי' הארץ רטוב בדמעות שלהם והי' מקומם ניכר שהי' ממש הארץ רחוק מדמעות של הני צנתרי דדהבא הנ"ל:

ס) כשהי' אז חולה בווארשא ז"ע בא אצלו חסיד אחד

משידלאווצי ליקח אצלו פרידת שלום ואמר לו שהוא נוסע לשידלאווצי ע"י ש"ק ואם הרבי ז"ע משידלאווצי ישאל לו מה שלום מחותנו מפשע"ר בורז (נכרתו של הרבי משידלוואצי היא היתה אשת הרב ר' שלום בנו של כ"ק ארמו"ד וצלה"ה הנ"ל) מה אומר ואמר לו אא"ז הק' ז"ע תאמר לו בלי"א, אבארנניסען אז מען נעמט אראם איינס צו שיטען זיך אלע"ו וכן הי' שכ"ק אא"ז

ז"ע נפטר בכ"ז שבט תרכ"ה ובתחילת שנת תרכ"ז ז' חשון נפטר אא"ז הרבי משידלאווצי ובראש חודש אדר החידושי הרי"ם מגור ז"ע ובר"ח ניסן התפארת שלמה ז"ע והוא פלא גדול ע"כ אכתוב לו מעט מזעיר של כ"ק אא"ז ארמו"ר רבינו עמנואל ז"ע אבר"ק פשע"דבורז:

סא) סיפר לי נכדו הרה"ג בנשי"ק וכו' מזה"ר משה אהרן

שלימ"א וועלמפריד האבר"ק סילעוו שאז אחרי שהחי' הרי"ם ז"ע הלך דדרכו ליסע דביתו כנ"ל אות ג"ט גשאר עוד הה"ק והרמ"ם מווארקי ז"ע אמר לו הרב הקדוש הרי"ד עמנואל

שיח שרפי קודש

מז עט

ושניהם אכלו אצל השלחן מקעה אחת וכשהגיה כ"ק אא"ז זי"ע הכף מלאכול הניח גם הרבי מצאנז זי"ע את הכף ואמר כמה פעמים לצדיקי פוילין אשר אינני רוצה לפרטם כי רבים הם שהתמרמרו אצלו שקשה להם מאד הנסיעה לצאנז כידוע אמר להם שיש להם רבי בפוילין הר"ג מפרשעדבורז וכשהי' כ"ק אא"ז זי"ע אצל החידושי הרי"ם זי"ע סגור בווארשא אורות האוהל עבור אביו הקדוש זי"ע סגר עצמו עמו בחדר אחד כשעה אחת וממש הי' תמהון לעיני כל שהוא הי' עוד אז צעיר לימים וכשכ"ק זקיני זי"ע הלך מחדרו הקודש אמר החידושי הרי"ם זי"ע לאנ"ש בל"א דער יונגעראמן איז געווען מיין נאר מען האט איהם אוועק גענומען כוונתו על צאנז: (סח) שמעתי מכ"ק אבי אדמו"ר שליט"א מטאמשוב בשם אביו וצללה"ה הנ"ל שהקשה על המאמר בנמרא שיאמר אדם תמיד מתי יניעו מעשי למעשי אבותי דהא א' בנמ' אם ראשונים כמלאכים אנו כבני אדם וכו' ותירץ כזה דהפשט של יניעו למעשי אבותי כמו ותינע אסתר כראש השריבט שעכ"פ יניעו באיזה גניעה כל שהוא ודפח"ח (כבר הדפסתי הנ"ל בשם הגה"ק בעל החי' הרי"ם וצללה"ה):

(סט) על הפסוק (במדבר י"ג) ויבואו עד נחל אשכול וכו' ואשכול ענבים אחד וישאווהו בסוס בשנים ומן הרמונים ומן התאנים ורש"י ז"ל פי' על הפסוק אנשים כשירים היו באותה שעה דאיתא בס"ק שהם רצו לתקן את חטא אדם הראשון ויהי' אצל הפירות ועצי' טעם שוה כקודם החטא שהי' עצי' ופרי' שוה וזה הפי' ואשכול ענבים אחד שרצו שהאשכול וענבים יהי' אחד טעמם

שוה

מעות כנגד גר חנוכה, אמר שלשון לרצות הוא לשון תפלה שחנוכה הוא גדול כיכ שאין לו לחשוב אז במעות רק בעבודת הבורית והבן:

(סח) חסיד אחד מהסידי קאצק בשעת התפילה הי' צועק טאטע טאטע, וצעק עליו החסיד השני בשחוק דילמא לאו אביו הוא כמאמר חז"ל בזמן שאין עושין רצונו של מקום נקראים עבדים ולא בנים, ושמע דבר זה הה"ק הרמ"ם מקאצק זי"ע והשיבו מען שרייט אזוי לאנג טאטע ביז ער ווערט אטאטע: (סו) הרבי הצדיק אמר שסוכה גדול כל כך שכל אדם נכנס בנופו ובמלושו בתוך הסוכה מה שלא נמצא בכל המצות ובשם הרב הק' הרש"ל זי"ע מלעמשנע נאמר שמצות שבה גדול יותר שאף שיוצא לחוץ ג"כ שבת מקיפו, אבל מצות סוכה דוקא אם הוא מכפנים, אבל כשיוצא לחוץ אינו עם מצות סוכה כנוכר בס' רמ"צ וכן אמר הר"ק הר"ר עמנואל טפשעדבורז זי"ע על המאמר חז"ל (סוכה) המעובה כעין בית אפילו הנכנס לסוכה בעביות כמו שהוא בבית כשרה הסוכה מטהר אותו, כי קדושת הסוכה גדול מאד:

ועתה אכתוב לו איזה חידושי תורה וסיפורים מכ"ק אא"ז אדמו"ר רא"ם זי"ע מראספיש אשר הי' אבר"ק פרשעדבורז וסילעו ולסוף נטה אהלו לק"ק ראספיש ומנוחתו כבוד בפרשעדבורז.

(מז) שמעתי כשהי' כ"ק אא"ז אדמו"ר זי"ע עוד בצאנז הי' אצלו מקורב יותר מכל צדיקי פוילין אף שהוא הי' עוד אז בימי בחרתו

שיח שרפי קודש

למעריב ה' אביו הקדוש מעיין בס' עם נר בידו, ובנו הק' ר' בעריש לא ה' רוצה לבטל הזמן, ולקח גם הוא ספר לעיין בו בזוית אחר, והחסידים ה' דוחקים אצלו, ואם שלא ה' רכבו אעפ"כ לא נער בו אביו הק' אך פ"א אמר הה"ק להממשש שלו למה לא הכריז כדרכו חסיד להכריז שלא יעשו תנועות אצל התפלה והשיב השמש כי ירא להכריז שלא יתרגו אותו חסידו רבנו הק', ואעפ"כ לא נער בו אביו הק' מאומה:

(עב) מרן מנאסטאנין זי"ע דבקו בו חסידים עוד בימי משעכינאו, והלך פ"א על תביסה ואמר תמינו לי שאינני רבי אך בואו ונצטרפה יחד להתפלל כולנו על חיי הצדיק ממשעכינאו זצ"ל: (עג) הנה"ק ר' חיים מצאנז זי"ע הגדיל ושבת את הג' הקדוש ממשעכינאו זי"ע עד אין לשער ודיבר ממנו חסיד:

(עד) האדמו"ר זצלה"ה אמר פ"א על החידושי הרי"ב זצ"ל שהי' כדאי לראות איך שאיש הוה ה' יושב אצל הגמ': (עה) פ"א אמר האדמו"ר זצלה"ה דברי תורה והי' טוב מאוד, ואמר תרעו שזאת אינו משלי רק לקחתי התורה מדבר א' ששמעתי מהחי' הרי"ב זי"ע:

(עו) גם הג' הרי"ב מקוטנא זצ"ל ה' עומד את עצמו כשמעו אח הוכרת שמו:

(עז) פ"א קנה ספר אחד מהראשונים ואמר הג' בזה"ל זה כ"ט שנים שפלפתי עם הק' ממשעכינאו בסברא אחת עתה אראה שהצדק אתו, כי סברתו טובא בהספר הלז: (עח) פ"א לפל הק' ממשעכינאו זי"ע עם הרב הגאון ר' אלעזר מפולטוסק ואח"כ צוה הרב הקדוש

שה וישארוה ע"י ההתנשאות שהי' להם כמות התמוטטו בשנים גרמו כמקדם שהי' זה מעמו לחוד וזה לחוד כמו ומן הרמונים ומן התאנים שמעמו של זה אינו כמעמו של זה:

נשלח מבגן שי"ק יוסף אליעזר וועלטפרייד כהה"ק ר' שלמה זלמן שליט"א טראספישע כעת במומשוב

(ע) כידוע נהג ברעביסטווע הנה"ק ה"ר מענדיל מביאלע ווארקע אחרי אביו הנה"ק ר' יצחק זצלה"ה מווארקע וגם אליו נסע הג' הה"ק ה"ר בעריש זצ"ל כי מתחילה לא הי' העולם מחויקין אותו ולא הי' מחוברים אליו כ"כ, אך הוא הי' מנדל אותו ומפאר אותו עד אין לשער, הה"ק ר' מענדיל זצ"ל הי' אומר דברי תורה מעט מן המעט והק' ר' בעריש זצ"ל הי' מפרש על כל תיבה ותיבה ביאור ארוך, פ"א הי' על החתונה הק' ר' מענדיל ואיזו הק' ר' יעקב דוד הרבי מאבשינאו זי"ע והיו מרקדין בריקודין האחים יחד, והניח הה"ק ר' יעקב דוד זי"ע את ידו על אחיו הקדוש הרבי ר' מענדיל זצלה"ה וחרה להחסידים, והלכו החסיד ר' משה כהן, והק' ר' בעריש זצ"ל וגטלו חיד מסנו והגה נענשו ה"ר משה כהן לא עלתה לו שנתו ר"ל, והרב הק' ר' בעריש זי"ע נעשה פליזירט על ידו [והוא מוסר גדול להיות זהיר בנחלתן אף שהם הי' ג"כ צדיקים גדולים לא הי' להם להכניס ראשם בין הרים גדולים כמוהם]:

(עא) הה"ק ר' בעריש זי"ע דבקו אליו חסידים גם בחיי אביו הק', והי' אם נסע אל אביו נסעו עמו גם חסידים, והנה בין מנחה

שיח שרפי קודש

ולא הי' יכול לילך לאכסניא שלו ושכב עצמו בהבהמ'ד, וזאת הי' יום אחד לפני ר"ה ובערב ראש השנה כיבר אותו הרבי שיתפלל ב"ה לפני העמוד לשיצ' (ומן אז והלאה נעשה שיצ' ב"ה) אחר ר"ה קרא אותו הרבי ואמר לו תדע שהי' לי מלחמה גדולה עם מכשף אחד שרצה להמיתך, אולם נצחתי אותו, ע"כ תסע לביתך כי נוגע לסכנת נפשות, ולקח ממנו ברכת הפרידה, ונסע לביתו, וסיפר לו חותנו כל הדבר וגם שהמכשף בא אליו וסיפר לו שנדול אחד עומד לנגדו ונצח אותו:

פב) עוד שמעתי ממנו מברוך נחמן כי לאביו עשה נכרי אחד כישוף שהי' לו סכסוך עמו אודות מעות, ונחלו בביתו אשתו ושני בניו בתורים מופלגים, ושלח את הישיש ר' בונם למשעכניאוו וי"ע ונתן קוויטיל ובתוך הדברים אמר ר' בונם שאוסרים כישוף הוא והשיב הרבי הלא נמ' הוא למה נקרא כשפים שמכחישין פמליא של מעלה והלך לביהמ"ד ושאלו אותו הנהי"ק ר' וואלף והנהי"ק ר' יעקילי זצ"ל על תשובת אביהם הק' זצ"ל, וסיפר להם התשובה, ואמרו שהתשובה לא טובה הוא, וכן הי' שהיא ושני בני' מתו ר"ל:

פג) שמעתי מר' ליפא זעמיל בעה"ב, כי חתנו איציל מוויסקיט נלקח לעבודת הצבא ועבר בקרויג' שמאדפתשעה חרשים ועשו השתדלות רב ולא עלתה להם ע"כ ייאשו ממנו ור' ליפא הי' צריך ליסע לווארשא אודות מסחרו ע"כ רצה ליסע גם לנור לאדמו"ר דהצה"ק בעל שפת אמת וי"ע וכתב לו ר' בונם קוויטיל עם ו' בקשות בענינים שלו, ואודות חתנו לא רצה להכזר מאוסה כי כבר

הקדוש להכריז בבהמ"ד כי הצדק עם ההג' ר' אלעזר זצ"ל כ"ז שמעתי מהרב דפה:

עט) עוד שמעתי כי מחולקין הרמ"א עם הפ"א אם מותר לבכות בשבת, והתענוג הוא הבכי' להנוכה, והביא זקינו הק' ר' וואלף מסטריקוב זי"ע ראי' שמותר לבכות הלא הנמ' אמר מה שיוסף אמר טבוח טבח והכן הי' בשבת ויוסף הי' מענג את השבת כדמפורש בקרא ויכינו וכו' שמעודות ש"ק צריכה הכנה אעפ"כ כתיב ויבך כי נכמרו רחמיו, ע"כ מפורש בקרא שמותר לבכות ע"כ:

פ) פ"א אמר הנהי"ק הג"ל למחותנו הרה"ג זושא מפלאצק ז"ל על השלחן שהי' אצלו על ש"ק, אם היית כביה"ד היית שותה שכר מר' הירש קיילער שזכה היום בנורל הלאטעריע שכות כזה, ואח"כ כשנסע לביתו נודע לו שאמת הי' הדברים שמכוון הי' הסכום אשר אמר הג' הקדוש ר"וו זי"ע שזכה בנורל, ולהרב יש לו עוד ירושה מהכפות ומלונות כסף אשר הביא ר' הירש למתנה לזקינו זצ"ל:

פא) שמעתי מר' נחמן ששמע מר' הירש פארציווער בעודו אברך כבר שינסר נסע להרבי ר' יוסילע ממורמשיין זצ"ל בנו של הרבי מלובלין זי"ע קודם שנסע להר"ר בונם זי"ע וישב שם כשתי שנים, וחתנו כבר שחתנו אינו בא לביתו, שלח אחר מכשף אחד לעשות כישוף או שיבא לביתו או שימות שם, והמכשף עשה כן, והרגיש הרבי ממורמשיין זי"ע הדבר, וקרא אותו ומנו לו כוס יי"ש ואמר אליו הא לך יי"ש לקדחת ושתה לחיים, ובירך אותו הרבי שיהי' לו לחיים, וכאשר שתה יי"ש השני הקדחת ל"ע,

עניני שו"ת קדושים

אותו שני אנשים סבליניע הם סודו שם בהפאבריק במקומו ונסע לנור להרבי הנ"ל בעל שפת אמת הק זי"ע והזכיר עצמו אורות זה והשיב לו הרבי, השי"ת יעזור לך שלא יוכלו להרע לך, ובמשך שני שבועות נתגלה רמאות שעשו שם בהפאבריק ונדרו מהפאבריק מבלי ליקח מהם מאומה עד עולם. ע"כ:

פה) וכש"ב האברך יצחק שמעתי שבהגיע השמועה לא

טובה כי ארמור' סגור וצללה"ח חולה הוא, ושאל ארמור' וצ"ל על שמו וסיפר לו האברך יצחק כי עובדא ידע שסיפר ארמור' סגור וצללה"ח לקגנו, כי הלא על ברית מילה שלו קרא לו אביו שם, יהודא" על שם הודי", ובאמת לא פסק להודות להשי"ת מבוקר ועד ערב, אך בחתונתו צוה זקינו החי' הרי"ם וצללה"ח לקראו בשם ארי', על כי חותנו הי' נקרא ג"כ בשם יהודא יודיל הענטשינער ז"ל והיה כי שמע ארמור' וצ"ל זאת תמה ורץ אנה ואנה בהחרד ואמר חמ" גדולה היא בעיני על החי' הרי"מ וצ"ל שהרהיב עוז בנפשו לשנות לו השם, הלא השם הוא מענין נבואה, וכן מוזכר בכתבי הארי' ז"ל והרבי סקאצק בענין נתינת השם, ואמר כ"פ חמ" גדולה הוא לי, אחריית הוא לשנות שם ואח"כ אמר אולי על כי בשם הלע"ז שני שמות הקרושים נקראים בשם אחד, ליב" אולי עי"ז התיר עצמו לשנות שמו וצוה להזכירו בתפלתו בשני השמות בשם "יהודא ארי'" אח"כ גודע כי הארמור' וצ"ל סגור בעצמו צוה כך להזכירו בתפלתו בשני השמות יחד ע"כ:

פו) בהיא"צ של הנה"ק ר"י מווארקע זי"ע צוה הרבי וצ"ל ליתן

כבר ייאלשו אותו זך אשתו הכריחה אותו להזכיר גם אה חתנו, והי' הזכרת שם חתנו בהקוויטעל הבקשה השמינית וכשנתן הקוויטעל להרבי סגור זי"ע, השיב לו הרבי הלא תתן צריך להיות חפשי, והוא לא הבין תשובת הרבי זי"ע כי ע"ז לא הי' עיקר כוונתו בהקוויטעל והושיט בחזרה הקוויטעל שלשה פעמים ליד הרבי, ועל כל פעם השיב לו הרבי מה תרצה הלא יוצא לחפשי ונסע בחזרה לביתו דרך וויסקיט, וביקש אאותו מחותנו החסיד דאלכסנדר ר' יעקיל לשדוח איזה רו"כ לבנו הוא חתנו כי השיג מכתב מבנו כי הוא הולך ללאנער, וסיפר לו כי הי' כגור ותשובת הרבי זי"ע, והיה כשמוע ר' יעקיל תשובת הרבי וצ"ל נעשה מלא שמחה, ואמר אין לי שום ספק שחפשי הוא, ושתי יי"ש ולעקיך מתוך שמחה ולאזנו לא נכנס הרבר כי בעה"ב הוא, וגם שכבר ייאש אותו ונסע לביתו זה הי' ביום ב' בלילה הי' כגור לסחר ביום ג' בלילה הי' בביתו וביום ד' בבוקר שלח לו מחותנו שליח מיוחד עם מכתב שהשיג תלגרמה כי בנו יוצא לחירות ומיד אח"ז השיג גם הוא תלגרמה כי כבר יצא לחפשי והי' בשבוע זו כווארשא, וכאשר בא לביתו האברך סיפר שהי' מוכן לילך ללאנער, אך המנהג לעומד לרעיווע אותם האנשי הצבא אשר שבנו פעם בהשפיטאל והתנצלו עצמם שחולים הם, ע"כ עמד גם הוא ביום ב' הנ"ל לרעיוויא, ואמר אחר מהמסוכין כי באו הפאפירען מהשפיטאל שאינו ראוי לעבודת הצבא ויצא לחפשי:

פד) וטר' ברוך נחמן שמעתי שהוא הי' לו מהלכים במסחרו בהפאבריק דסמוך לבלויניע ורדפו

שיח שרפי קודש

כי לאדמו"ר זצ"ל הי' לו קאצקער
לונגען כי הרבי מקאצק נתן לו
ריאה חדשה:

(פט) עוד שמעתי ממנו כי אדמו"ר
זצ"ל בשבחו את הגה"ק

ר' וואלף מסטריקוב זצ"ל סיפר כי
הרבי מקאצק כינה אותו בשם חכם:
(צ) פ"א הי' להרבי מקאצק אחרונ
יפה עד למאור והראה אותו

לכל תלמידיו ושבחו כולם את
האחרונ ואח"כ הראה לר' וואלף
ואמר שלא טוב הוא, ואח"כ אמר
ר' וואלף מעולם ונימוקו באמת הי'
יפה, אך על כי הרבי הראה אותו
לכל ושאל את כולם יצא לו מזה
שאינו הוטב בעיני הרבי ע"כ
הסכים עמו:

(צא) עוד אמר הלא הביהמ"ד של
קאצק הי' גדולה ואם ר'
וואלף הי' עומד בזוית זה ושני
אנשים עומדים לנגדו בכותל שבנגדו
הי' מבין משפתותיהם מה שהמה
מדברים ע"כ:

(צב) ומדודי ר' משה לאסמאן שמעתי
כי המעשה שכתבתי
מלעיל מה ששמעתי בשם הגה"ק
ר' וואלף מסטריקוב זי"ע מהרב
דפה אמת הוא והוא הי' בעל המעשה
כי מעולם בנסעו הגה"ק לקבץ מעות
קאצק הי' לו אכסניא אצל אביו ר'
ישראל והי' ישן על הקנאפע בחדר
שהוא הי' לומר שם ודודי הג"ל הי'
משמשו וציוה להציע את משכב
המלמד בחדר אחר:

(צג) פ"א הי' ליסמאציע אצל שררה
אחד וקנה אביו מטה אחת
שיהי' מיוחד בעבור הה"ק ר' וואלף
זי"ע ואח"ז כשבא הה"ק ר' וואלף
זי"ע והי' סר לביתו כהרגלו תמיד
והציעו לו המטה, ועוד בלילה שמשו
קול מלקיחת כרים וכסתות ובבוקר
ראו שהה"ק ר' וואלף זי"ע לקח
הכרז

ליחן יין לר' אשר ג"י כי הי' אצל
הגה"ק רייצ זצ"ל, ואח"כ שאל אותו
הרבי אם הי' מכיר הה"ק רייצ
זצ"ל והשיב כי אביו לקח אותו אהו
בנסיעתו להרב הק' רייצ זצ"ל
וראה אותו, אמר הרבי
מסאכמשוב זצ"ל אני הכרתי אותו,
בטוב יותר ממך, בעת שהייתי ילד
כבן ששה שנים ואז הכרתי אותו
כי הוא נסע לקברות אבותיו לעיר
זאריק דרך עלקיש, ואביו הרב
מביאלע הי' שם לרב אז ונסעו עם
הה"ק רייצ זצ"ל חסידים מעלקיש
ולקחו גם הרבי זצ"ל עמם, ושאל
הה"ק רייצ זצ"ל מי הוא זה הילד
והשיבו כי הוא בן הרב דעירונו
ועילוי הוא ודיבר עמי בתורה
ובחסידות ובעניני העולם והי' הוא
חכם עד אין לשער ע"כ:

(פז) שמעתי מהרבני ר' שמואל
סאיר כי האדמו"ר

זצ"ל סיפר כי בעודו אברך הי'
חולה מאוד על מחלת השחפת ר"ל,
ופ"א נחלה מאד ר"ל והי' יוצא
ושופך ממנו דם מהצואר והרופאים
נתנו לו יאוש ר"ל והלכה הרבנית
ובכתה בכבי' גדולה וצווחה למה
הרבי שותק, והשיב בזה"ל בתמהון
הוא חולה, אם הי' חולה האם לא
בקרתי אותו פעם, הלא חדר משכנו
סמוך לחדרו (כי ירדת אדמו"ר זצ"ל
הי' אצל חדר הרבי זצ"ל ולמחרת
ביקר אותו חתנו הרבי מקאצק
זצ"ל וסגר עמו בחדרו עת ארוך וסן
אז הוטב לו:

(פח) שוב שמעתי כי הרבי ז"ל אמר
בוה"ד על כל הריאה שלו
השנחתי איך האב פארזעהן, אך
בראש הריאה נשאר לו מעט קלקול
ועיזי סבל עוד האדמו"ר זצ"ל בימיו
האחרונים ומה גם היום סובב הקול

ווי דראמין ויצא לחוץ, ולא אמר עוד מאומה. [א"ה כבר נדפס בשש"ק ח"א שחביריו לא ירדו לסוף דעתן]: (צו) ושמעתי מר' ירוחם כי האדמו"ר זצלה"ה סיפר כי פ"א בא הרבי מקאצק לביהמ"ד והרניש הה"נ ה"ר אלעזר אב"ד דפה כי הו' מעויין במחשבות מאוד ואחו אותו ה"ר אלעזר בידיו סביב ולקח את הרבי ונשאו לחדרו ואח"כ אמר הרבי כי אם לא לקחו הו' יכול להשאר מת בבהמ"ד כי הו' לו אז יחודא דדיקנא וגם סיפר האדמו"ר זצלה"ה כי הוא הו' אצלו קודם פטירתו וראה האיך שהוא ממשמש בזקנו מאוד:

צח) עוד אמר תורה משמו על הכתוב ויתן מסוה ע"ז פניו והק' בזה"ל, אם משה נתן מאנא על פניו רק הפי" הוא שנתן פארשטעלעכץ על פניו ע"כ:

צט) על המחלוקת של קרח הלא גם קרח לא הו' אדם סן השוק ואמר שכ' ובקשתם גם כהונה, ומה הוא אז מען וויל שוין:

ק) שמעתי מר' מנשה הוא דיבר עם אדמו"ר זצלה"ה מהנה"ק ר' משה מיכל זצ"ל אבר"ק ביאלע, והתחיל הרבי זצלה"ה לשבח אותו עד להפליא, ובספרו שבתו נתפעל מאוד הרבי ויצא מן הכלים וסיפר הרבי כי פ"א נסע הרמ"ט עם החו' הרי"ט לקאצק דרך עיר אחת ועמדו בהשוק חסידים שונים ולא שמו לבם אליהם ולא כבדו אותם מאומה ובהרחיקם מן העיר שמעו כי הו' שריפה גדולה בהעיר, והם כשכאו לקאצק אמר הרמ"ט בזה"ל ירעתי ברור כי השריפה הו' ע"י, ומיד הו' במחשבתו להעניש אותם על שלא חלקו כבוד לת"ח זה (על החו' הרי"ט) וסיים האדמו"ר זצלה"ה

הכו"כ והציע על הקנאפע, ונ"כ צוה הה"ק ר' וואלקף זי"ע שלא יציעו עוד לפניו בהמטה:

צד) עוד שמעתי ממנו כי תמיד בנסוע ר' וואלקף לביתו סמוך לש"ק קנו בעבורו דנים ונתנו לו להוליך לביתו, פ"א קנו דנים ושלתה אם דודי לשאלו אותו אם יקח אותם כמו שהם או למלחם כאן וצוה למלחם וגם החסיד ר' פנחס הו' שם ואמר שגם הוא קנה דג א' בעבורו ונתן הדג למלחם יחד וצוה הה"ק הר' וואלקף זי"ע להביא לפניו הדגים, והביט עליהם ואמר לר' פנחס ראה זה דג שלך ע"כ:

צה) (פ"א נסע על הדרך עם חסידים וראה עומדים ורועים שקצים אחדים בהמות, ואמר להחסידים זה השקץ יתום הוא מאב, והלך חסיד א' ושאלו ונוכח שכן הוא, ואמר הה"ק הר' וואלקף זי"ע אתם חושבים שרוח הקודש הוא ראיתני שלובש כובע קאפיליש רחב מאוד והבנתי שמת אביו וירש את כובעו עכ"ל):

צו) אדמו"ר סיפר כי הו' מוכרח בכל יום לבוא אצל חותנו הרבי מקאצק זי"ע לאמר לו מה שחידש היום פ"א הו' לו חידוש נפלא כשטת ברי ושמא, ואמר האדמו"ר זצלה"ה השיטות ר' הונא סובר ברי עדיף ור' יוחנן סובר להיפך, והפסיק הרבי זצלה"ה מקאצק דבריו האיך סובר ר"ה לאו ברי עדיף העו ואמר אדמו"ר זצלה"ה עוד הפעם ר' הונא סובר ברי עדיף כי אולי חלילה שניאה אצלו והפסיק הרבי עוד הפעם דבריו העו אמור עוד הפעם הדעות ר' הונא סובר לאו ברי עדיף, ואז השיג האדמו"ר זצלה"ה פחד גדול ואמר בזה"ל די האר האבין זיך מיר אויף גישטעלט

שיח שרפי קודש

אך האדמו"ר מנוד וצ"ל הוא התערב עצמו בעניני השידוכים (הוא שאל לאנשים פתאום למה אין אתה נותן גט לאשתך, ויש מעשיות שונות, לאחיו של שמואל מאיר אחר שזכה בגורל ובא לגור שאל אותו הרבי זכותו י"ע עתה היא העת ליתן גט לאשתך):

קו) מר' ירוחם שמעתי כי אדמו"ר וצלה"ה אמר לו כי הרבי מקאצק אמר לו שאין להשניח או ללמוד (באיוה לשון שכח ר' ירוחם) באגדה בהאחרונים, והי' אדמו"ר עורנו נער ויעץ הנהי"ק ר"י לאביו שילמוד עם אדמו"ר וצלה"ה אור החיים ע"כ:

קז) שמעתי שאחד שאל לאדמו"ר הנהי"ק בעל שפת אמת וצלה"ה פי' הנמ' ר"ה (רכ"ח ע"א) מצות לאו ליהנות ניתנו, פירשי' ז"ל ללהי' לישראל להיות קיומם להם הנאה אלא לעול על צוואריהם והקשה לו הא נהנה שפטר א"ע מן העול של המצוה, והשיבו הא מצוה גוררת מצוה ואין פטור מן העול לעולם, ע"כ, ובשם צדיק א' שמעתי שהשיב לחריף' אחד דאין זה נקרא הנאה דהוי כמברית ארי מנכסי חבירו דמודר הנאה מחבירו פורע לו חובו וכו' דנ"כ מצילו מן הצער ומן העול זהבן:

קח) שמעתי שהרב החסיד המופלג בנש"ק כו' כקש"ת מו"ה שמעון אלטר וצ"ל אחי בעל שפת אמת אדמו"ר מנוד זי"ע הי' רוצה וחושק לשרך עם אחיו הק' בעל שפת אמת זי"ע ודיבר עמו בעצמו שרוצה לשרך עמו, והשיבו שנמצא בתורה שהקב"ה החזיר התוה"ק בעצמו לבני עשו ולבני ישמעאל לקבלו ולא קבלוהו, אבל לישראל הי' ע"י משה רבינו ע"ה הסרסור בין ישראל לאביהם

וצלה"ה האמת כן היא שלא השיגו עונש ע"י החידושי הרי"ם זי"ע רק מה שהוא הרמ"ם העניש אותם: קא) וכנסעו בחורה מקאצק ע"י עיר אתת והי' שם להרב מחלוקת גדולות ע"כ המתין הרב על הדרך עליו וכשבא הרמ"ם להעיר קבל הרב לפניו שיש לו מחלוקת בהעיר והתנוער רמ"ם ז"ל והשיבו בזה"ל הוא על כי יש לו שלום בנופו ע"כ יש לו מחלוקת בהעיר:

קב) הרמ"ם החייק הרבי מקאצק ימים הרבה קודם שנעשה רבי כי הי' עשיר:

קג) הרבי וצלה"ה אמר כי עיקר היות רצון אביו להיות רב בביאלה' על כי הנהי"ק רמ"ם ז"ל הי' שם:

קד) ומפי הרב דפה שמעתי כי הוא דיבר עם האדמו"ר וצלה"ה מהמעשה שמספרים כי הי' שאלה עם כבוד מעוף לפני הג' ר' יהושע מקומנא וצ"ל והי' מעויין במחשבות ואכל את הכבר ואח"כ שאלה הרבנית על השאלה ולא הי' הכבר ונתוודעו להם שהג' הק' ז"ל אכל אותה חי והשיב שכשר הוא, וצחק הרבי וצלה"ה עזי כי מי יכול לסמוך על עצמו על שאכל מהשאלה רק הנהי"ק ר' משה מיכל זי"ע השתמש זאת לסניף אם הוא כבר אכל מהשאלה ע"כ, הרבי משבתו לשרף ולמלאך עד אין לשער:

קה) שמעתי מדודי ר' משה כי פ"א שאל הנהי"ק מקאצק את החסיד ר' ברוך שטיצינער למה אינו שואל ממנו עצה אודות השידוכים והשיב לו כי יש לו קבלה בענין שידוכים, גם לרבי אין ידיעה, ואמר לו הרבי אבל עצה טובה ויכל עכ"פ רבי ליתן:

שיח שרפי קודש

לאביהם שנשמים וקבלתו, והי כשמוע דבר זה הבין שאין זה זיווג, ואחר איווה זמן הי' רוצה וחושק לשדך עם הרב המאוהב'ג חסידא קרישא כו' בנשיק ר' משה בצלאל שליט"א ליקח לו לחתן ושלה שדכן לאחיו הק' בעל שפת אמת זי"ע ונתקיים השירוך מחמת שהי' עי' שדכן:

קט) הרב הקדוש ה"ר אברהם'לי טפארטוכ זי"ע הי' פ"א יושב ולומד בכיהמ"ד דגור אצל הבלעמער כי מחמת דוחק החסידים בכיהמ"ד ובשלחנות הי' הרבה לומדים על מדריגות הביטה ועל הביטה וגם הוא בתוכם, ושאלו רב אחד היכן אכסנתו (וכוונתו הי' מדוע אינו לומר באכסניא) והשיבו במקום הזה (ומתאים לדברי בעל מדרש שמואל על המשנה אבות יהי, ביהתך בית ועד לחכמים, הפי' בבית ועד לחכמים שם יהי ביתך עיקר והבן): קי) שמעתי שפ"א שמע הה"ק הרי"ד מאמשינוב

וצללה"ה שהי' מספרין מהנמ' (קדושין דל"א ע"א) במעשה מרמא בן נתינה שהי' מספיד שכר הרבה בשביל כיבוד אב, ואמר להם בזה"ל (וואם שמוסט עמין פון דעם שייגענין) והבנתי דברי קדשו עפ"י ששמעתי בשם הגה"ק בעל החי' הרי"ם וצל"ה וי"א כשם הרה"ק הרי"צ מווא קא וצללה"ה על הנמ' הנ"ל שמתוך סאמר חז"ל הנ"ל נראין הגדלות וקרואת ישראל שהדמא בן נתינה הי' מספיד שכר בשביל כיבוד אב שזו המצוה שיש לה טעם וחכמי ישראל הי' משלמין לו מעות הרבה בשביל פרה אדומה שהיא חוקה בלי טעם, וכמו שאמר דמא בן נתינה בעצמו יודע אני ככם שאם אני מבקש מכם כל סמון שבעולם אתם נותנין לי הי' העכו"ם דמא בן נתינה הנ"ל מודה בעצמו שהי' ישראל נותנין כל סמון שבעולם בשביל מצות החוקים לכן אין להפליא מעשיו נגד שום אחד מישראל והבן:

וזאת נשלח לי מהרה"ג ר' יהונתן הלוי שיחי' אייבעשיץ אנד"ק וואלאמין כעת דומ"ץ בווארשא ועשייתם מדור כפ"ע לשמו.

ליקוטי יהונתן

כ"ה יום נ' מקץ כ' החטכה תפ"ח לפ"ק פה וואלאמין יע"א

שפעת שלטא ורב סכתא, וברכתא רכתא לכבוד ידידי איש חמודתא רב פעלא, שושילתא דיתוסא וכו' כשית מויה יועין קים קדיש נ"י בעהמ"ח'ם שיח שרפי קודש.

אחדושים קבלתי מכתבו וע"ד אשר | מהרבה צדיקים קרושי עליונים זי"ע
הודיעני שהוא מסדר כעת | ומבקש ממני לשלוח לו מה שנמצא
ספר שש"ק ח"ד הוא חיד"ת וסיפורים | אתי נ"כ, והגני למלאות בקשתו
לשלוח